

2023-08-18

တနင်္ဂနွေအင်္ဂါပတ်ပန်နီပဲလဲအမ္မာတ်အိတ်သးအရူဒိတ်ကတီၢ် နီယတ်မလၢကပီၤဘၣ်ယတ်ဟံးမူဒါဒ်ပုၤအုၣ်ကျဲၤတၢ်မူဒါဒ်ပုၤထီၣ် 30 သီအသိးန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်တၢ်လဲၤကျဲၤဒုၤဒိတ်မးတုၤလီၤလၢခဲအံၤ, အိတ်ပုၤဒီးတၢ်မလိၤန့ၢ်တၢ်ဒိတ်ဒိတ်မုၢ်မုၢ်, တၢ်မသကိး, ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်လီၤသး လၢၣ်လၢၣ်ဆုၣ်လၢတၢ်အံးထွဲၣ်ကွၢ်ထွဲၣ်နီၢ်ပဲပကီၢ်ရူၣ်လီၤကဝီၤပုၤန့ၣ်လီၤ.

စးထီၣ်လၢအခိတ်ထံးလံၤလံၤ, ယမၤသကိးတၢ်အရူဒိတ်ဒီးပုၤတတၢ်ဒီးပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်လၢတၢ်သ့ၣ်ညါပန်နီပဲဒုတ်သ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ရူၣ်လီၤ ဘၣ်ထွဲၣ်ကွၢ်ကျဲၤအရူဒိတ်တဖၣ် ဒီးန့ၢ်ပၢ်ပုၤဘၣ်ထွဲၣ်မၤသကိးတၢ်တဖၣ်အတၢ်လိၣ်လီၤဆီလီၤသးအဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒီဖျိၣ်တၢ်ဒိတ်အိတ်ဖျိၣ်, ပုၤမၤတၢ်ဖိပျံၢ်စီၢ်, ဒီးတၢ်အိးထီၣ်တၢ်တၢ်ပိၣ်တဲာ်ကျဲၤအကတီၢ်တဖၣ်, ယဒီးန့ၢ်န့ၢ်ယၢ်လၢတၢ်ထီၣ်ဒိကန့ၣ်ဘၣ်ပပုၤတတၢ်ဒီးပပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ် အတၢ်ဘၣ်ယိၣ်, တၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိမိၣ်, ဒီးအတၢ်မုၢ်လၢကွၢ်စိအဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဘၣ်ထွဲၣ်ခိဆၢလိၣ်သးတဖၣ်အံၤမ့ၢ်တၢ်လံၤလံၤပုၤဒီးနီၢ်မး လၢတၢ်ဒုးအိတ်ထီၣ်ယတ်န့ၢ်ပၢ်ဘၣ်ယးကီၢ်ရူၣ်လီၤကဝီၤအတၢ်ဂံၢ်ဆူၣ်ဒီးတၢ်လီၤလၢတၢ်ဒိတ်ထီၣ်ထီၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ပတၢ်စးထီၣ်မၤတၢ်အခိတ်ထံးခိတ်ဘိအရူဒိတ်တခါပဲတၢ်အခိတ်ထံးကတီၢ်အံၤမ့ၢ်ပဲပတၢ်သ့ၣ်အိတ်သးအိတ် [H-PRIDE](#) န့ၣ်လီၤ. ပတၢ်သ့ၣ်အိတ် သးအိတ်အံၤတၢ်နီၢ်လီၤပဲဒုတ်ပတၢ်ကျဲၤစးမၤတၢ်ဆူၣ်ဆူၣ် လၢတၢ်ဒုးအိတ်ထီၣ်ခိတ်ယၢ်တၢ်အိတ်သးခဲလၢၣ်ဒီးထဲသိးတုၤသိးပဲလၢကွၢ်ဖိတဖၣ် ဂုၤထီၣ်ပသီထီၣ်သ့အလီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပဲတၢ်ပညိၣ်ပသီထီၣ်ဆီပဲတၢ်ကွၢ်တၢ်, တၢ်ဒိကန့ၣ်, ဒီးတၢ်မလိၤမဒီးအခါ, ပနၢ်လၢပတၢ်ဆၢတဲာ်တဖၣ် ဘၣ်တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါပဲဒီဖျိပပုၤဘၣ်ထွဲၣ်မၤသကိးတၢ်တဖၣ်အတၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိမိၣ်ဒီးအတၢ်လဲၤဒီဖျိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်အိတ်တၢ်လံၤဒီးတၢ်ဆိတလဲအရူဒိတ်ပဲကတီၢ်အံၤဒုၤလဲၣ်, ဝံသးစူၤသ့ၣ်ညါလၢတၢ်ဆိတလဲတဖၣ်အံၤမ့ၢ်ပဲတၢ်ထံၣ်စိဖးဒိတ်အကျိတခါဒီးအ လီၢ်အိတ်လၢပကီၢ်ရူၣ်လီၤကဝီၤအတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆိတလဲကမ့ၢ်သ့ၣ်သ့ၣ်တၢ်လၢအတၢ်လီၤန့ၢ်တၢ်သ့ၣ်, ဘၣ်ဆၣ်ယနၢ် သပုၤပုၤလၢတၢ်ဆၢတဲာ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤကကတဲာ်ကတီၢ်ပၢ်စၢၤကျဲၤလၢတၢ်ဖျိးစိဆူၣ်ညါလၢပကီၢ်ဖိဒီးပပုၤမၤတၢ်ဖိအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

စံးဘျူးဘၣ်ပုၤကိးဂၤလၢအတုၢ်လိၣ်မုၢ်, ဆိတ်ထွဲၣ်မၤစၢၤ, ဒီးယဆၢဂၤဆၢဝါယၢ်ပဲယမၤမူဒါဒ်ပုၤထီၣ်အခိတ်ထံး 30 သီအံၤအယိၤလီၤ. တၢ်မၤ သကိးဘၣ်တၢ်ဒီးကွၢ်မံးတံာ်တဖၣ်မ့ၢ်တၢ်ဂုၤလီၤဆီဒိတ်မး, ဒီးယသးစုစံးဘျူးဘၣ်အဲၣ်သ့ၣ်လၢအတၢ်ဟံးစုန့ၣ်ကျဲၤဒီးမၤသကိးတၢ်ပဲလၢပ မၤသကိးတၢ်တပုၤယိၤလၢတၢ်မၤကဲထီၣ်လိၣ်ထီၣ်ပတၢ်ပညိၣ်ကွၢ်စိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ယသ့ၣ်ပီၤသးဝးဒိတ်မးဘၣ်ယးဒီးတၢ်ဒီးန့ၢ်န့ၢ်ယၢ်လၢတၢ် မၤပတုၢ်ပဲဒုတ်ပကီၢ်ရူၣ်လီၤကဝီၤအတၢ်အိတ်သးခဲအံၤလၢတၢ်စံၣ်နီၢ်ဆူၣ်ညါအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ခိဆၢကတၢ်ပဲတၢ်အိတ်သးအရူဒိတ်ကတီၢ်အံၤ, ယသးပုၤပုၤဒီးတၢ်စံးဘျူးစံးဖျိၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါတၢ်ပညိၣ်ကွၢ်စိအဂ့ၢ်ယိၣ်မးန့ၣ်လီၤ. ပတၢ် လဲၤကျဲၤမ့ၢ်တၢ်စးထီၣ်သီ, ဒီးယနၢ်လၢပကမၤကဲထီၣ်လိၣ်ထီၣ်ဘၣ်ပတၢ်မၤအစၢလီၤတီၢ်လီၤဆီတဖၣ်အံၤ လၢပကီၢ်တဖၣ်အဂီၢ်ဒီဖျိပတၢ် မၤသကိးတပုၤယိၤန့ၣ်လီၤ. ပကမၤသကိးတပုၤယိၤလၢတၢ်ဒုးအိတ်ထီၣ်တၢ်အသိ, ဒီးမၤပတုၢ်တၢ်လၢတၢ်စံၣ်နီၢ်အဂီၢ်, ဒီးသ့ၣ်ညါသကိးတၢ်အဲၣ် န့ၣ်, ဒီးပကဒုးအိတ်ထီၣ်ခါဆူၣ်ညါတၢ်လီၤလၢပကီၢ်ဖိခဲလၢၣ်ဂုၤထီၣ်ပသီထီၣ်သ့အလီၢ်ဒီးတုၤထီၣ်ဘးတၢ်လၢကဲထီၣ်သးသ့ပုၤပုၤန့ၣ်လီၤ.

Dr. Devon Horton